

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/31/2020
Identifikačné číslo spisu: 6618010523
Dátum vydania rozhodnutia: 4. augusta 2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6618010523.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného Z. Y. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 4. augusta 2020 v Bratislave, o dovolaní obvineného Z. Y. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. marca 2019, sp. zn. 3To/22/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. Y. sa odmieta.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) z 22. novembra 2018, sp. zn. 3T/131/2018, ktorému predchádzalo prijatie vyhlásenia o vine obvineným, bol obvinený Z. Y. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 9. augusta 2018 okolo 20:30 hod. po vzájomnej dohode s maloletým Q. A., nar. XX. F. XXXX v obci K. vošli bez súhlasu na oplatený pozemok pri dome č. XX majiteľa W. Š., nar. XX. B. XXXX tak, že preskočili oplotenie, následne obžalovaný prišiel k vstupným vchodovým dverám jednopodlažného domu bez popisného čísla, kde zakričal „otvor dvere“, potom kopol do dverí nohou, čím došlo k odkvačeniu dverí z pántov a ich otvoreniu, ako aj k rozbitiu časti presklenej tabule v hornej časti dverí, nakoniec obžalovaný s maloletým Q. A. vošli dovnútra rodinného domu, kde obžalovaný tam prítomnému Š. povedal: „Dajte peniaze,“ na čo W. Š. odpovedal že: „Nedám peniaze,“ a potom ho obžalovaný udrel najmenej jedenkrát zatvorenou päťou do oblasti tváre vpravo, na čo W. Š. opakovane vyzýval obžalovaného, aj maloletého, aby z domu odišli, hovoril im, že on je starý človek a nech ho nechajú, títo však aj napriek jeho výzvam v dome zostali, prehľadali interiér, peniaze

však nenašli a tak z domu odišli preč, čím bola spôsobená škoda poškodením okna a dverí W. Š. vo výške 22,- eur a podľa predbežnej lekárskej správy mu bola spôsobená tržná rana obočia vpravo s dobou liečby a PN do 6 dní.

Za to mu prvostupňový súd podľa § 188 ods. 2, § 41 ods. 1, § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona prvostupňový súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenému W. Š., nar. XX. B. XXXX, bytom K. XX, spôsobenú škodu vo výške 22,- eur.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodujúc o odvolaní prokurátora proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu rozsudkom z 20. marca 2019, sp. zn. 3To/22/2019, podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému Z. Y. uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, § 39 ods. 4 Trestného zákona per analogiam úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona krajský súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Výrok o náhrade škody ostal týmto rozsudkom nedotknutý.

II.

Dovolanie
a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podal obvinený Z. Y. dovolanie najskôr vlastným písomným podaním z 26. septembra 2019, podaným na poštovú prepravu 21. októbra 2019, a následne aj prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne JUDr. Juriny Ragačovej písomným podaním z 12. marca 2020, osobne podaným 19. marca 2020, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu obvinený odôvodnil tým, že uloženie úhrnného trestu odňatia slobody prvostupňovým súdom podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1, § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1 Trestného zákona vo výmere troch rokov bolo správne. Prvostupňový súd pri určovaní výmery trestu prihliadol aj na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a po zvážení všetkých okolností prípadu konštatoval, že pre obvineného by bolo pôsobenie zákonným trestom odňatia slobody vo výmere 7 rokov až 10 rokov a 4 mesiace neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti a na jeho nápravu postačuje trest odňatia slobody v trvaní troch rokov. Prvostupňový súd podľa obvineného správne vzal do úvahy povahu, závažnosť a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, osobu obvineného, jeho pomery a možnosť nápravy.

Uloženie trestu odňatia slobody krajským súdom v trvaní piatich rokov považuje obvinený za neprimerane prísne.

Na základe vyššie uvedeného obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznal danosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a splnenie podmienok na jeho podanie. Zároveň navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupoval podľa § 382a Trestného poriadku, v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona, zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. marca 2019, sp. zn. 3To/22/2019, a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku vec prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici na nové prejednanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 9. apríla 2020 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Lučenec (ďalej len „prokurátorka“), ktorá vo svojom vyjadrení uviedla, že dovolanie obvineného považuje za účelové, pretože krajský súd podľa jej názoru postupoval správne, keďže prvostupňový súd pri úvahách o druhu a výmere trestu čiastočne pochybil, keď obvinenému uložil trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona. V tejto súvislosti prokurátorka poukázala na to, že pred krajským súdom obstála jej odvolacia námietka týkajúca sa toho, že v predmetnej veci bolo potrebné v neprospech obvineného vyhodnotiť jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona. Pokiaľ bola v prospech obvineného vyhodnotená jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona, v tejto súvislosti práve vzhľadom na túto poľahčujúcu okolnosť, ako aj na predchádzajúci život obvineného bolo podľa prokurátorky namieste aplikovať § 39 ods. 4 Trestného zákona per analogiam v prospech obvineného, s poukazom na obsah stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Tpj 55/2016. Krajský súd toto pochybenie prvostupňového súdu napravil.

Prokurátorka je toho názoru, že v predmetnej veci nebolo zistené ani iné nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, akým sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu, prípadne zániku trestnosti alebo hmotnoprávnej okolnosti iného než Trestného zákona. V konaní odvolacieho súdu nedošlo podľa prokurátorky ani k porušeniu práv obvineného, či už vo vzťahu k Trestnému zákonu, Trestnému poriadku, prípadne Ústavy Slovenskej republiky alebo Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na základe uvedených skutočností prokurátorka navrhla, aby dovolanie obvineného Z. Y. bolo podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 15. mája 2020.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta druhá Trestného poriadku, keďže odvolanie podal prokurátor a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou odvolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Zároveň je potrebné poukázať na to, že viazanosť odvolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn.

2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120, roč. 2012).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal neprimerane prísne uloženie trestu odňatia slobody krajským súdom.

Vo vzťahu k tejto jeho dovolacej námietke, ktorú obvinený obsahovo podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je potrebné v prvom rade poukázať na vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ktorý je rozobratý v stanovisku trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, prijatom 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010, uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5, roč. 2011, nasledovne: „Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.“

Keďže z podaného dovolania nie je zrejmé, že by obvinený Z. Y. uplatnenou dovolacou námietkou namietal niektoré konkrétne ustanovenie, ktoré vo výroku o treste krajský súd použil, ale len neprimerane prísny trest uložený krajským súdom, jeho dovoláciu námietku je potrebné podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Tento dovolací dôvod môže byť naplnený v prípade, ak je naplnená jedna z dvoch alternatív, a to že bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo že obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

V predmetnej veci krajský súd obvinenému Z. Y. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov, pričom pri jeho ukladaní vychádzal z trestnej sadzby uvedenej v § 188 ods. 2 Trestného zákona (7 - 12 rokov), za rovnovážneho pomeru priťažujúcich a poľahčujúcich okolností [priťažujúca okolnosť § 37 písm. h) a poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona] a za použitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona per analogiam, na základe čoho bolo možné obvinenému uložiť trest odňatia slobody v sadzbe zníženej o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby (t. j. v sadzbe 4 roky a 8 mesiacov - 12 rokov). Trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov je tak možné považovať za trest uložený v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby a rovnako tak ide o taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa, keďže trest odňatia slobody je možné obvinenému uložiť za každý trestný čin uvedený v osobitnej časti Trestného zákona (pozri aj § 34 ods. 2 Trestného zákona, v zmysle ktorého „páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody“). Len samotné obvineným namietané neprimerane prísne uloženie trestu odňatia slobody krajským súdom tento dovolací dôvod nemôže naplniť.

Keďže ani jedna z alternatív uvedených v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku naplnená nebola, je nutné konštatovať, že tento dovolací dôvod v predmetnej veci naplnený nebol.

Z tohto dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Z. Y. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.